استراتژی‌های منطقه‌ای آن.

به نوشته این محقق، آخرین دور مهم مذاکرات بین ایران و اروپا در اوت ۲۰۲۲ در وین انجام شد، در آن مذاکرات اتحادیه اروپا «متن نهایی» یک توافق را ارائه کرد. با این حال، ایران تغییرات بیشتری را درخواست کرد درنتیجه مذاکرات به بن‌بست کشیده شد. مذاکره‌کنندگان ایرانی خوش‌بینانه از «زمستان سخت در اروپا» صحبت کردند و آن را اهرمی بالقوه برای گرفتن امتیازات بیشتر در طول مذاکرات می‌دانستند.

پس از رد امضای توافقنامه نهایی توسط ایران، چندین حمله مهم به کشتی‌های تجاری در خلیج فارس، دریای سرخ و مناطق اطراف آن رخ داد. در میان این چالش‌ها، ایران به طرق مختلف به دنبال افزایش فشار بر آمریکا و شرکای آن در خاورمیانه بود. این درگیری‌ها عمیقاً و به طور منفی بر اقتصاد منطقه و تجارت جهانی تأثیر گذاشت، درحالی‌که همه تلاش‌های طرف اروپایی و آمریکایی برای محدود کردن یا توقف پیشرفت هسته‌ای ایران بی‌اثر بود.

علاوه بر اختلالات تجارت جهانی، کشورهای منطقه نگران توسعه اقتصادی و تلاش برای جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی قابل توجهی بودند. بین سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۱، در منطقه خاورمیانه اسرائیل با رشد ۲۳۸ درصدی در سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (از ۹/۱ میلیارد دلار به ۳۰/۷ میلیارد دلار) پیشتاز بود و پس از آن امارات متحده عربی با افزایش ثابت ۱۸۹ درصدی سرمایه‌گذاری (از ۷/۲ میلیارد دلار به ۲۰/۷ میلیارد دلار) در رتبه بعدی قرار داشت. عربستان سعودی با رشدی ۱۸ درصدی (از ۱۶/۳ میلیارد دلار به ۱۹/۳ میلیارد دلار) به‌دنبال جاه‌طلبی‌های اقتصادی همگام با چشم‌انداز ۲۰۳۰ بود. در همین حال، تولید ناخالص داخلی واقعی ترکیه به‌طور پیوسته افزایش یافت و به نرخ رشد مرکب سالانه ۵/۷ درصدی در مدت مشابه دست یافت و رتبه هفدهمین اقتصاد بزرگ جهان را تا سال ۲۰۲۱ کسب کرد.

به‌باور فرزین زندی، این تلاش‌های عمده اقتصادی به شدت به یک عامل اساسی بستگی دارد: ثبات. تقاضای اقتصاد برای ثبات می‌تواند پایه‌ای ایجاد کند برای توافق‌هایی با هدف دست‌وپنجه نرم کردن با منابع بی‌ثباتی چون فعالیت‌های منطقه‌ای ایران. با این حال، در میانه چنین چالش‌هایی، به یکباره در ۷ اکتبر ۲۰۲۳ حماس به اسرائیل حمله کرد؛ حمله‌ای که منجر به ایجاد مشکلات دیگر برای ایران شد؛ ایرانی که همان زمان نیز در جنگی در اروپا با روسیه همسو شده بود. این بار نوبت ایران بود که با پیامدهای گسترده‌تری مواجه شود.

در ادامه زندی توضیح می‌دهد که موفقیت در استراتژی منطقه خاکستری ایران، در گرو هماهنگ کردن عناصر مختلف دولت و تضمین مدیریت موثر منابع و عملیات است؛ چیزی که نظام سیاسی ایران قادر به حفظ آن نبوده است. از همان ابتدا، نظام حکومتی جمهوری اسلامی از ناکارآمدی رنج می‌برد که در سال‌های اخیر به طور قابل توجهی بدتر شده است. این امر ایران را با چالش‌های عمیق داخلی و روابط خارجی مواجه کرده است.

پیروزی در منطقه خاکستری مستلزم حفظ انسجام بین اقدامات سیاسی، نظامی، اقتصادی و اطلاعاتی است و این اقدامات را قادر می‌سازد تا یکدیگر را بدون ایجاد آسیب‌پذیری یا تضاد تقویت کنند. ساختارهای فرماندهی متمرکز و در عین حال انعطاف‌پذیر برای هماهنگی بازیگران متعدد، از جمله نهادهای دولتی و نمایندگان ضروری است. مدیریت موثر نیازمند هدف‌گذاری دقیق، استراتژی‌های انطباقی و قابلیت‌های اطلاعاتی قوی برای پیش‌بینی پاسخ‌های دشمنان است. با این حال، همه اینها به یک پایه اساسی نیاز دارد: قدرت اقتصادی.

براساس توضیح زندی، پاشنه آشیل ایران ضعف اقتصادی آن است که نظام سیاسی را در ابعاد مختلف تضعیف کرده است. اساساً نظام سیاسی ایران در طراحی یک الگوی توسعه اقتصادی مناسب و عملی شکست خورده است. این ضعف با تحریم‌های سنگین اقتصادی و از آن مهم‌تر، با ناکارآمدی سیستمی که ریشه در اولویت‌های غیر مبتنی بر شایستگی، تشدید شده است. ایران دستاوردهای ارضی خود را به دو دلیل عمده اقتصادی از دست داد: اول اینکه ذینفعان دولتی در داخل نظام تنها در مخالفت با یکدیگر متحد هستند که این امر مانع از دستیابی کشور به توسعه می‌شود. ثانیاً در نتیجه موضوع اول، ایران نتوانسته است نفوذ منطقه‌ای خود را به اهرم اقتصادی تبدیل کند و در نتیجه نتوانسته است حضور خود را پایدار و سازنده کند. به‌عنوان مثال، سرمایه‌گذاری‌های قابل توجه ایران در سوریه (حدود ۲۰ تا ۳۰ میلیارد دلار) منافع اقتصادی یا استراتژیک بلندمدتی به همراه نداشته است، زیرا بی‌ثباتی رژیم اسد بدون تقویت موقعیت ایران، منابع سرمایه‌گذاری‌شده را نابود کرد.

زندی در ادامه از تاثیر تحریم‌ها بر اقتصاد ایران می‌نویسد و تاکید دارد: بدیهی است که تحریم‌های شدید اقتصادی، به‌ویژه پس از خروج آمریکا از توافق هسته‌ای، تأثیر قابل توجهی بر اقتصاد ایران گذاشته است. تحریم‌های تحت رهبری ایالات متحده به طور قابل توجهی درآمد نفتی ایران را کاهش داده است؛ درآمدی که به طور سنتی منبع اصلی تامین مالی برای گروه‌های نیابتی این کشور بوده است. از سال ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۴، صادرات نفت خام ایران تقریباً ۶۱۵۷۸۴ بشکه در روز کاهش یافته است که نشان‌دهنده تأثیر فشارهای خارجی بر بخش نفت این کشور است. در کنار این عامل اصلی، مسائل داخلی متعددی نیز به شکنندگی فزاینده اقتصاد ایران کمک کرده است. فساد در سیستم و سوءمدیریت منابع از موانع اصلی رشد اقتصادی ایران است. براساس گزارش شفافیت بین‌الملل، بین سال‌های ۲۰۰۳ تا ۲۰۲۳، میانگین امتیاز ایران در شاخص ادراک فساد ۲۶/۱۴ بود و در سال ۲۰۲۳ ایران در میان ۱۸۰ کشور در رتبه ۱۴۹ قرار گرفت.

همچنین، امتیاز آزادی تجارت ایران، که با شاخص آزادی اقتصادی بنیاد هریتج ارزیابی شده است، از سال ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۲ به طور مداوم پایین بوده است. این امر نشان‌دهنده موانع قابل توجهی برای تجارت بین‌المللی است. در سال ۲۰۲۲، امتیاز کلی آزادی اقتصادی ایران ۴۲/۴ بود و در بین ۱۷۷ کشور در رتبه ۱۷۰ قرار گرفت. این امتیاز پایین محرک‌های داخلی مهمی دارد: برخی از جناح‌های نزدیک به قدرت اصلی نظام سیاسی طرفدار انزوای اقتصادی ایران هستند و به دنبال اعمال تعرفه‌های بالا، موانع غیرتعرفه‌ای و سیاست‌های تجاری محدودکننده هستند که آزادی تجارت را مختل می‌کند. در نتیجه، از سال ۲۰۱۲ تا ۲۰۲۲، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در ایران به‌طور متوسط سالانه تنها ۲/۴ میلیارد دلار بوده و در سال ۲۰۲۲ رقم ناچیز ۱/۵ میلیارد دلاری ثبت شده است.

به باور این تحلیلگر، جناح‌های قدرتمند و گروه‌های ذینفع همسو با آنها به دنبال سوءاستفاده از شرایط برای به دست گرفتن کنترل کل اقتصاد ایران، به بهانه‌های غیراقتصادی و در عین حال حفظ سلطه بر صنایع و موسسات مالی از طریق ارتباطات خود با مراکز قدرت هستند. این امر منجر به فساد شدید و ناکارآمدی عمیق در اقتصاد ایران شده است؛ اقتصادی که عمدتاً تحت کنترل دولت است. در نتیجه، سیستم تحت فشار اقتصادی شدید و بدون امکان اصلاح است. در همین حال، این ذینفعان که بخش مهمی از نظام سیاسی هستند و در اداره دولت سهیم هستند، حاضر به تسلیم شرایط سودمندی نیستند که به آنها امکان استثمار و غارت را می‌دهد.

در نتیجه این شرایط، ایران نتوانست اقتصاد خود را تقویت کند و باعث شد تولید ناخالص داخلی آن در سال ۲۰۲۰ به حدود ۲۶۲ میلیارد دلار کاهش یابد: پایین‌ترین سطح از سال ۲۰۰۶. مرکز پژوهش‌های مجلس هم اعلام کرده که در سال ۲۰۲۰ سهم ایران از تجارت جهانی به کمترین میزان یعنی ۰/۲ درصد کاهش یافته است.

وضعیت وخیم اقتصادی نارضایتی داخلی را افزایش و حمایت از رویکرد منطقه‌ای جمهوری اسلامی را کاهش داده است. این وضعیت از یک سو نظام سیاسی را به چالش کشیده است و از سوی دیگر، به دلیل فقدان قدرت اقتصادی و از دست دادن نیروی انسانی و کارشناسان، که بسیاری از آنها در جست‌وجوی زندگی بهتر وطن خود را ترک کرده و به خارج از کشور مهاجرت کرده‌اند، مانع از توانایی ایران برای تقویت دامنه ژئوپلیتیک خود در منطقه شده است. تحریم‌های سنگین، محدودیت‌های مالی فزاینده و ناکارآمدی‌های جدی اقتصادی، منابع مالی ایران را محدود کرده و دولت را برای حفظ خطوط تدارکاتی و پشتیبانی عملیاتی از شبه‌نظامیان در لبنان، سوریه، عراق و یمن دچار مشکل کرده است.

در نهایت زندی به این نتیجه می‌رسد که در نتیجه این چالش‌ها، ایران نتوانسته است حمایت یکپارچه داخلی خود را حفظ کند یا جناح‌های مختلف را تحت یک چشم‌انداز استراتژیک مشترک قرار دهد. این عدم اتحاد قوام و انعطاف‌پذیری بلندمدت را از بین برده و کشور را در برابر تشدید فشارهای داخلی و خارجی آسیب‌پذیر کرده است. وقت آن است که جمهوری اسلامی تصمیم بگیرد: در مسیر فعلی باقی بمانیم یا به مسیر توسعه برویم. اولین مسیر برای مدت کوتاهی یک مسیر مستقیم از تهران به بیروت را باز کرد. اما شاید پیمودن مسیر دوم، تهران را به جایگاهی برجسته، مانند شهری درخشان بر روی قله، ارتقا دهد.

مهدی قدوسی
اقتصاددان موسسه وین:
بین سال‌های ۲۰۱۲ و ۲۰۲۳، متوسط رشد سالانه تشکیل سرمایه ثابت ناخالص منفی ۰/۰۴ درصد بود، در حالی که سهم آن در رشد تولید ناخالص داخلی منفی ۱/۱۳ درصد بود. با توجه به نرخ استهلاک سرمایه سالانه ۴ درصد، واضح است که موجودی سرمایه ایران- پایه تولید- در طول سال‌ها به طور پیوسته در حال فرسایش بوده است

شرکت انتقال گاز ایران
منطقه دو عملیات انتقال گاز

فراخوان تجدید مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی (یکپارچه) یک مرحله ای

نوبت اول
شماره آگهی: ۸۷۳۴۰۰۰۴

مونتاژ و تعمیر یک دستگاه توربین زیمنس مدل SGT۶۰۰ همراه با تامین روتور، نصب و راه اندازی

شرکت انتقال گاز/ منطقه دو عملیات انتقال گاز در نظر دارد مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی کیفی (یکپارچه) موضوع فوق به شماره ۲۰۰۴۰۹۲۶۷۸۰۰۰۰۰۳ را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری فراخوان از دریافت و تحویل اسناد فراخوان تا بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد. متقاضیان شرکت در فراخوان در صورت عدم عضویت در سامانه، نسبت به ثبت نام و دریافت گواهی امضای الکترونیکی (به صورت برخط) برای کلیه صاحبان امضای مجاز و مهر سازمانی اقدام لازم را به عمل آورند.

مواعد زمانی:
تاریخ انتشار فراخوان: روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۱/۲۴
مهلت دریافت اسناد فراخوان تا: ساعت ۱۲:۰۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۱/۳۱
مهلت ارسال پیشنهادات تا: ساعت ۱۲:۰۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۴
زمان بازگشایی پاکت‌های الف و ب و ج: ساعت ۱۴:۳۰ روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۳/۰۶
نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار:
نوع: به صورت یک یا ترکیبی از تضامین مورد اشاره در ماده ۶ آیین نامه‌ی تضمین در معاملات دولتی مورخ ۱۳۹۴/۹/۲۲
مبلغ: ۳۴٬۷۳۰٬۱۰۸٬۱۴۲ ریال
اطلاعات تماس و آدرس دستگاه:
آدرس: اصفهان/ کیلومتر ۱۷ جاده اصفهان-نجف آباد/ منطقه دو عملیات انتقال گاز/ کدپستی: ۸۴۳۴۱۱۴۹۶۲ شماره تماس: ۳۴۰۴۳۴۱۹-۰۳۱
ضمنا" آگهی در سایت‌های فوق قابل مشاهده می‌باشد: http://iets.mporg.ir www.SHANA.IR http://district2.nigtc.ir

شناسه آگهی: ۱۹۰۸۳۲۹ تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۰۱/۲۴ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۰۱/۲۵
روابط عمومی منطقه دو عملیات انتقال گاز ایران

چهره روز

اخبار ضد و نقیض درباره طیب‌نیا

روز گذشته معاون اجرایی رئیس‌جمهور و سرپرست نهاد ریاست‌جمهوری، از قرار گرفتن نام «علی طیب‌نیا» به‌عنوان گزینه اصلی تصدی وزارت اقتصاد در فهرست پیشنهادی به رئیس‌جمهور پزشکیان خبر داد. این موضوع درحالی است که مردادماه سال گذشته، با صدور حکمی از سوی رئیس‌جمهوری، طیب‌نیا به عنوان مشاور عالی پزشکیان منصوب شد. نکته قابل توجه اینجاست شنیده‌ها حاکی از این است که طیب‌نیا شرط قبول پیشنهاد وزارت اقتصاد را جایگزینی نوبخت با فرزین به‌عنوان رئیس کل بانک مرکزی اعلام کرده که این شرط از سوی پزشکیان پذیرفته شده است. بعد از انتشار این اخبار یکی از نزدیکان علی طیب‌نیا حضور او در دولت به عنوان وزیر اقتصاد را تکذیب کرد و گفت موضوع جایگزینی نوبخت به جای فرزین هم واقعیت ندارد. شاهمیرزا مشاور ویژه محمدباقر نوبخت دبیرکل حزب اعتدال و توسعه نیز اخبار پیرامون پذیرش مسئولیت بانک مرکزی از سوی نوبخت را تکذیب کرد. دولت چهاردهم به ریاست‌جمهوری، مسعود پزشکیان روز ۷ مرداد ۱۴۰۳ شروع به کار کرد. رئیس دولت چهاردهم در وهله نخست عبدالناصر همتی را به عنوان وزیر اقتصاد و امور دارایی به مجلس شورای اسلامی معرفی نمود وی با کمترین آرا به عنوان وزیر اقتصاد دولت چهاردهم منصوب شد. همتی شش ماه وزیر اقتصاد بود و در این مدت اقتصاد کشور چالش‌های بسیاری را پشت سر گذاشت و در نهایت مجلس وزیر اقتصاد را متهم به گرانی دلار و سکه دانست و با آرای بالا استیضاح کرد. براساس گفته مجلسی‌ها قرار بود پس از استیضاح همتی بازارها آرام گیرد، دلار و سکه گران نشود اما این ارز در مدتی که وزارت اقتصاد با سرپرست اداره می‌شد به ۱۰۰ هزار تومان رسید. روز یکشنبه ۱۲ اسفندماه سال گذشته بود که جلسه استیضاح همتی وزیر اقتصاد دولت چهاردهم در مجلس شورای اسلامی برگزار شد. بعد از صحبت‌های موافقان و مخالفان و همچنین سخنرانی رئیس دولت چهاردهم برای دفاع از وزیر اقتصاد خود، نمایندگان با ۱۸۲ رای موافق رای اعتماد خود را از وی سلب کردند، در نهایت همتی به عنوان اولین وزیر پس از شش ماه وزارت از دولت چهاردهم خداحافظی کرد و پس از آن رحمت‌الله اکرمی از سوی رئیس‌جمهور به‌عنوان سرپرست موقت وزارت اقتصاد منصوب شد. اما روز شنبه محمدجعفر قائم‌پناه، معاون اجرایی رئیس‌جمهور اعلام کرد: پس از بررسی‌های کارشناسی و جلسات متعدد، فهرستی از افراد شایسته را برای تصدی مسئولیت وزارت امور اقتصادی و دارایی به رئیس‌جمهور پیشنهاد کرده‌ایم که در رأس آن علی طیب‌نیا قرار دارد. وی ادامه داد: این پیشنهاد با توجه به دانش، تجربیات و توانمندی‌های دکتر طیب‌نیا در حوزه اقتصاد و همچنین سابقه موفق ایشان در دوره قبلی تصدی این وزارتخانه، به آقای پزشکیان ارائه شده است. معاون اجرایی رئیس‌جمهوری با بیان این‌که «البته تصمیم نهایی در این زمینه با شخص رئیس‌جمهوری است»، گفت: رئیس‌جمهوری بر انتخاب فردی متخصص، با تجربه و دارای برنامه مشخص برای بهبود وضعیت اقتصادی کشور تأکید دارند و این موضوع را با حساسیت ویژه‌ای دنبال می‌کنند. علی طیب‌نیا، وزیر اقتصاد در دولت یازدهم بوده است. همچنین وی در دولت‌های هاشمی رفسنجانی و سیدمحمد خاتمی در سمت دبیر و مشاور کمیسیون اقتصادی دولت قرار داشت و نمایندگی رئیس‌جمهور در شورای پول و اعتبار از دیگر سوابق وی به حساب می‌آید. پس از حذف مسئولیت معاونت اجرایی رئیس‌جمهور در دولت دوم سیدمحمد خاتمی، علی طیب‌نیا به‌عنوان معاون هماهنگی امور اقتصادی و فنی معاون اول رئیس‌جمهور، فعالیت خود را در نهاد ریاست‌جمهوری ادامه داد. وی در این دوره مسئولیت ستاد مدیریت بحران کشور را نیز بر عهده داشت. در سال ۱۳۸۴، طیب‌نیا به سمت معاون امور اقتصادی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور (سازمان برنامه و بودجه) منصوب شد و نقش موثری در تدوین بودجه سال‌های ۱۳۸۵ و ۱۳۸۶ ایفا کرد. برخی از کارشناسان عقیده دارند که تدوین بودجه مطلوب در این سال‌ها ناشی از حضور پررنگ وزیر اقتصاد آینده بوده است. همچنین، طیب‌نیا در سال‌های ۱۳۸۴ و ۱۳۸۵ به‌عنوان نماینده رئیس‌جمهور در شورای پول و اعتبار حضور داشت. او هم‌زمان مسئولیت معاونت امور اقتصادی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و عضویت در شورای اقتصاد را نیز برعهده داشت. در سال ۱۳۹۲، علی طیب‌نیا در دولت حسن روحانی توانست با کسب اعتماد بی‌سابقه نمایندگان مجلس، به‌عنوان وزیر امور اقتصادی و دارایی وارد کابینه شود. وی در این دوره با رای قاطع ۲۷۴ رای از ۲۸۴ رای ماخوذه در سمت وزارت اقتصاد قرار گرفت. نکته قابل توجه اینجاست که آن دوره برجام به امضا رسید و در راستا با همین امضا آمار رشد تورم ونقدینگی بهبود چشمگیری داشت.